

L'any 1936 fou cridat a files per l'exèrcit republicà i fou mobilitzat al front del centre de la península, a les posicions del nord de Guadalajara (Gárgoles, Esplegares, Cifuentes, Canales, etc.), en el sector de l'Alcàrria, proper a Madrid. Pertanyia a la 33a Divisió del IV Cos d'exèrcit i els caps de divisió li encomanaren que formés un petit conjunt, el qual Soms anà ampliant fins assolir una banda oficial i una orquestra de ball o orquestrina de jazz, formades íntegrament per catalans, les quals tocaven en els actes oficials, a les mitges parts dels partits de futbol disputats entre les brigades mixtes, a les trinxeres del front o als hospitals de campanya, per animar els soldats. La formació d'aquest conjunt fou: el mestre Soms com a director i pianista, tres saxofons (en Cors, en Portet i en Ventura de Cornellà de Llobregat), un trompeta (en Cargol), dues flautes (en Ferran i en Farriols) i un fiscorn (en Josep Costa i Vilanova, el *Baix*); més tard s'afegiren dues trompetes (en Colom i en Barevi), un trombó (en Joan Dispes), una bateria antiga o jazzband (en Figueres), un vocalista (en Freixes) i un violí, que tocà en Jaume Bañeres, que també desenvolupà la tasca de director.

El repertori d'aquesta orquestrina era de concert amb números populars de sarsueles i de música clàssica o bé de ball, els arranjaments dels quals eren fets pel mateix mestre Soms. I a més, en el sí d'aquesta banda-orquestra, com que quasi bé tots els músics doblaven o arribaven a tocar fins a tres instruments, pogué organitzar una cobla, per a la qual també composà sardanes. Durant el conflicte bèl·lic composà *Maria de Pineda*, dedicada a la seva deixeble i recordant a la llavors seva promesa, i poc temps després, el 1937, escrigué *10.000 catalans* i *Catalans a l'Alcàrria*, que esdevingué l'himne de tots els catalans al front del centre, ja que un altre soldat, en Lluís Millan, en posà aquesta lletra per a les dues tirades de llargs:

*Dolça mareta aimada
que lluny de tu que n'estic
pàtria meva enyorada
no veig ton cel bonic.
El pastor per la muntanya
la blanca vela pel mar
seràs sempre Catalunya
nostre guiatge clar.
La traïció volgué enfonsar-te
i el pit donàrem amb afany
que Catalunya sols pot ésser
per els valents catalans.*